

Comisia drepturile omului și relații interetnice

CORAPORT

la proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii privind protecția socială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, nr.140 din 14 iunie 2013 (nr. 324 din 03.11.2021)

Comisia drepturile omului și relații interetnice a examinat proiectul nominalizat, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul Reghina Apostolova, și constată următoarele.

Proiectul prevede modificarea Legii privind protecția socială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, nr.140 din 14 iunie 2013, în vederea instituirii în cadrul fiecărei primării a funcției de specialist pentru protecția drepturilor copilului, care ar avea competențele și formarea profesională necesare.

Motivând necesitatea inițierii acestui proiect, autorul invocă mai multe curențe ce împiedică implementarea corespunzătoare a Legii nr.140/2013, și anume: la moment activează doar 17 specialiști în domeniul protecției drepturilor copilului; în 850 de primării atribuțiile specialistului pentru protecția drepturilor copilului sunt exercitate de către asistentul social comunitar, iar în 8 primării nu este angajat nici specialist pentru protecția drepturilor copilului, nici asistent social comunitar. În timp ce numărul specialiștilor în domeniul protecției copilului este mic, cererea de îngrijire și asistență a copiilor, precum și numărul copiilor aflați în situații de risc este în creștere.

Pe cale de consecință, susține autorul proiectului, se impune necesitatea ca în fiecare primărie, în mod obligatoriu să activeze cel puțin un specialist pentru protecția drepturilor copilului, ceea ce va contribui la reducerea numărului și frecvenței încălcărilor, prin promovarea unor standarde educaționale vizavi de copiii rămași fără ocrotire părintească, menite de a le asigura un viitor sigur lor, dar și țării.

Proiectul a fost avizat de două comisii permanente ale Parlamentului, de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, de Centrul Național Anticorupție, care susțin examinarea acestuia în plenul Parlamentului. În avizele menționate supra sunt formulate unele propuneri de perfecționare a textului proiectului și observații sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă.

În Raportul de expertiză anticorupție se menționează că proiectul promovează interesul copiilor rămași fără ocrotire părintească de a avea un viitor sigur, precum și interesele statului privind asigurarea eficienței sistemului de protecție a copilului, având ca scop protejarea copilului aflat în dificultate, ceea ce este conform interesului public. În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare. Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor

fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În avizul Guvernului se subliniază că chestiunile care fac obiectul de reglementare al acestei inițiative legislative se încorporează în prioritățile Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care actualmente se află în proces de elaborare a unui nou document de politici în domeniul protecției copilului, și anume Programul pentru protecția copilului pe anii 2022-2026. Acesta va include acțiuni specifice în vederea facilitării angajării specialistului în protecția drepturilor copilului. Totodată, Guvernul nu susține adoptarea proiectului de lege în varianta propusă, pe motiv că autorul nu a prezentat impactul financiar al proiectului.

Examinând proiectul dat, Comisia drepturile omului și relații interetnice subliniază că, ratificând Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, Republica Moldova s-a angajat să respecte și să implementeze drepturile cuprinse în acest important tratat internațional. Or, articolul 3 statuează că statele părți se angajează să asigure copilului protecția și îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, și vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.

Articolul 27 al Convenției menționate supra prevede că, statele părți recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială, stabilind obligația statelor de a adopta măsuri corespunzătoare pentru a ajuta părinții și alte persoane care au în grijă un copil să valorifice acest drept și de a oferi, în caz de nevoie, o asistență materială și programe de sprijin, în special în ceea ce privește alimentația, îmbrăcămintea și locuința.

Conform Planului Național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022 (PNADO), aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.89 din 24 mai 2018, printre deficiențele în domeniul asigurării drepturilor copilului, constatate de Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor Copilului, este lipsa mecanismelor de protecție a copiilor rămași acasă în grija rudelor sau a altor persoane și **lipsa specialiștilor în protecția drepturilor copilului în cadrul administrației publice locale** (Partea I, Secțiunea a 3-a, Domeniul de intervenție: Drepturile copilului).

Prin PNADO statul Republica Moldova s-a angajat să consolideze capacitățile autorităților tutelare locale și teritoriale în exercitarea atribuțiilor lor funcționale, să eficientizeze sistemul de prestații sociale pentru susținerea familiei și protecția copilului, precum și **să dezvolte rețeaua de servicii sociale în sprijinul familiilor cu copii în risc de separate, astfel încât să asigure condițiile necesare pentru creșterea și educația copiilor în mediul familial** (Partea a II-a, la Domeniul 11 de intervenție: "Drepturile copilului").

Or, la baza PNADO au stat recomandările internaționale în domeniul drepturilor omului făcute Republicii Moldova de către organele de monitorizare ale Organizației Națiunilor Unite, Consiliului Europei, OSCE și ale altor organizații internaționale. În particular, PNADO vizează recomandările Consiliului ONU pentru drepturile omului, acceptate de Republica Moldova ca urmare a celui de-al II-lea ciclu al evaluării periodice universale în domeniul drepturilor omului (EPU), exercițiu care a avut loc la Geneva, în noiembrie 2016.

În urma dezbaterilor, membrii Comisiei au votat în felul următor: 2 voturi pentru, 4–abținut. În aceste condiții examinarea proiectului rămâne la latitudinea plenului Parlamentului.

Grigore NOVAC,
Președintele Comisiei

